

Hoofdprijs televisieprogramma kwalificeert als loon uit dienstbetrekking

Rechtbank Den Haag, 09/01452, 7 juli 2010

Belastingjaar/tijdvak 2008

Trefwoorden arbeidsovereenkomst, arbeidsverhouding, gezagsverhouding, loonheffing, privaatrechtelijke dienstbetrekking

- Artikel 7:610 Lid 1, BW
- Artikel 2 Lid 1, Artikel 10, Wet LB 1964

Samenvatting

Belanghebbende heeft krachtens een met A gesloten overeenkomst deelgenomen aan het televisieprogramma De Gouden Kooi. Door deelname waren prijzen en een hoofdprijs te winnen. Belanghebbende en A hebben de overeenkomst gekwalificeerd als een overeenkomst van opdracht. Voor het programma verbleef belanghebbende met andere deelnemers bijna een jaar in een door A aangewezen villa. In de villa werden de deelnemers voortdurend gevolgd door televisiecamera's. Naast zijn verblijf in de villa verrichtte belanghebbende promotionele en commerciële activiteiten voor A. A had verregaande instructiebevoegdheden en was aan belanghebbende een maandelijkse vergoeding van € 1.000 netto verschuldigd. Omdat hij het langst onafgebroken in het huis verbleef en daardoor de winnaar was van het programma, heeft belanghebbende tevens de hoofdprijs van € 1.351.000 ontvangen. In geschil is of de uitgekeerde hoofdprijs gekwalificeerd dient te worden als loon uit dienstbetrekking. De loonheffing over de maandelijkse vergoeding is niet in geschil.

Omdat belanghebbende verplicht was tot het persoonlijk verrichten van arbeid, tussen A en belanghebbende sprake was van een gezagsverhouding en A aan belanghebbende een maandelijkse vergoeding verschuldigd was, is volgens de rechtbank voldaan aan de drie voor het bestaan van een dienstbetrekking essentiële elementen. De rechtbank oordeelt dan ook dat sprake was van een privaatrechtelijke dienstbetrekking tussen A en belanghebbende. Dat de overeenkomst voor een dienstbetrekking ongebruikelijke elementen bevat, doet aan het oordeel van de rechtbank niet af. De mogelijkheid de hoofdprijs te winnen vormde een wezenlijk onderdeel van de dienstbetrekking. Omdat de hoofdprijs zozeer zijn grond vindt in de dienstbetrekking, moet het voordeel als daaruit genoten worden aangemerkt. De uitgekeerde hoofdprijs dient te worden gekwalificeerd als loon uit dienstbetrekking, aldus de rechtbank.

Beroep ongegrond.

Geschil

3.1. In geschil is het antwoord op de vraag of de in mei 2008 aan eiser uitgekeerde hoofdprijs van in totaal € 1.351.000 gekwalificeerd dient te worden als loon uit dienstbetrekking. Ter zitting hebben partijen verklaard dat over de op de maandelijkse vergoeding van netto € 1.000 ingehouden loonheffingen geen geschil bestaat.

Rechtsoverwegingen

4.1. Artikel 2, eerste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 hierna: de Wet, bepaalt, voor zover hier van belang, dat een werknemer is, de natuurlijke persoon die tot een inhoudingsplichtige in privaatrechtelijke dienstbetrekking staat. Een privaatrechtelijke dienstbetrekking vloeit voort uit een arbeidsovereenkomst. In artikel 7:610, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek is bepaald dat de arbeidsovereenkomst de overeenkomst is waarbij de ene partij, de werknemer, zich verbindt in dienst van de andere partij, de werkgever, tegen loon gedurende zekere tijd arbeid te verrichten. Essentieel voor een dienstbetrekking zijn de volgende drie elementen:

- de verplichting van de werknemer tot het persoonlijk verrichten van arbeid;
- de gezagsverhouding tussen werkgever en werknemer;
- de verplichting van de werkgever om loon te betalen.

Voor het al dan niet aanwezig zijn van een privaatrechtelijke dienstbetrekking is niet doorslaggevend hoe de arbeidsverhouding door partijen zelf wordt gekwalificeerd, maar moet worden gelet op de werkelijke aard van die verhouding en de feitelijke omstandigheden waaronder de desbetreffende arbeid wordt verricht.

4.2. Onder loon moet ingevolge artikel 10 van de Wet worden verstaan al hetgeen uit dienstbetrekking wordt genoten.

4.3. Gelet op de feiten en omstandigheden zoals hiervoor vermeld in 2.1 tot en met 2.5 is de rechtbank van oordeel dat aan de hiervoor genoemde drie elementen voor een privaatrechtelijke dienstbetrekking tussen de omroep en eiser is voldaan. Niet in geschil is dat eiser verplicht was tot het persoonlijk verrichten van arbeid. Uit de overeenkomst en het programma-regelboek vloeit voort dat de omroep verregaande instructiebevoegdheden had en dat de omroep eiser kon verzoeken het huis te verlaten indien hij zich niet hield aan de hiervoor bedoelde instructies. Ook na het verlaten van het huis was eiser verplicht zich de eerste twaalf maanden daarna beschikbaar te houden voor nevenactiviteiten, waaronder promotionele en commerciële activiteiten. Ingevolge de overeenkomst strekte het toezicht en de instructiebevoegdheid van de omroep zich ook uit tot genoemde periode nadat eiser het huis had verlaten. Gelet hierop was er sprake van een gezagsverhouding tussen de omroep en eiser. Dat de overeenkomst voorts bepaalt dat eiser met inachtneming van de instructiebevoegdheid van de omroep volledig vrij was in de wijze waarop hij invulling gaf aan zijn verblijf in het huis maakt niet dat van een gezagsverhouding tussen de omroep en eiser geen sprake was. De omroep was tot slot aan eiser een maandelijkse vergoeding van € 1.000 netto verschuldigd. Deze maandelijkse vergoeding die ingevolge de overeenkomst werd betaald ter vervanging van gederfde inkomsten dan wel ter vergoeding van buiten het huis doorlopende kosten, kan niet anders worden gezien dan als tegenprestatie voor de bedongen arbeid of te wel loon. Mitsdien oordeelt de rechtbank dat sprake was van een dienstbetrekking tussen de omroep en eiser. Dat de overeenkomst elementen bevat die ongebruikelijk zijn in een dienstbetrekking, zoals de eigen bijdrage van € 10.000 maakt dit oordeel niet anders.

4.4. De rechtbank overweegt verder dat de mogelijkheid om prijzen en uiteindelijk de hoofdprijs te kunnen winnen een wezenlijk onderdeel van de dienstbetrekking vormde. Door zijn deelname aan het programma maakte eiser kans op het winnen van de hoofdprijs. De hoofdprijs vindt zijn grond dus zozeer in de dienstbetrekking dat het voordeel als daaruit genoten moet worden aangemerkt. Of deelnemers al dan niet een overwegende invloed hebben gehad op de uiteindelijke uitslag te mogen deelnemen aan het programma of om mogelijk prijzen te winnen, kan hierbij in het midden gelaten worden. Gelet op het vorenoverwogene dient de door de omroep aan eiser uitgekeerde hoofdprijs gekwalificeerd te worden als loon uit dienstbetrekking en zijn de loonheffingen terecht.

4.5. Ter zitting heeft eiser verklaard dat hij met de rechtbank van oordeel is dat in geval de rechtbank tot

het oordeel komt dat sprake is van loon uit dienstbetrekking daarmee niet meer wordt toegekomen aan de vraag of sprake is van een bron van inkomen omdat een dienstbetrekking per definitie positieve voordelen oplevert. Nu de rechtbank een dienstbetrekking aanwezig acht, wordt derhalve aan het standpunt van eiser dat geen sprake is van een bron van inkomen niet meer toegekomen.

4.6. Nu de rechtbank het aan eiser uitgekeerde bedrag heeft gekwalificeerd als loon uit dienstbetrekking behoeft hetgeen verweerder subsidiair heeft aangevoerd geen bespreking.

4.7. Gelet op het vorenoverwogene dient het beroep ongegrond te worden verklaard.

Commentaar ([Molenaar¹](#))

Deze uitspraak over de winnaar van De Gouden Kooi is niet zozeer interessant vanwege de inhoud, maar vooral vanwege de vergelijking met een andere zaak van een collega uit De Gouden Kooi, die er in een eerder stadium uitgestemd was. In beide gevallen was de uitspraak dat de deelnemers aan de Gouden Kooi in dienstbetrekking werkten bij de producent van het tv-programma. Deze producent had weliswaar opdrachtovereenkomsten gesloten, maar daarin stonden uitgebreide instructiebevoegdheden en zelfs sanctiemogelijkheden, waardoor de rechters de conclusie trokken dat er een gezagsverhouding en dus toch een arbeidsovereenkomst bestond. Maar als de twee zaken naast elkaar gelegd worden, blijkt dat de inzet tegenovergesteld was. Waar de winnaar van De Gouden Kooi meende niet in dienstbetrekking te zijn, wilde de vroege uitstapper juist wel in dienstbetrekking zijn omdat ze dan een WW-uitkering kon krijgen. En ook de Belastingdienst en het UWV hadden een afwijkende insteek, want de belastinginspекteur meende dat er wel een dienstbetrekking was, terwijl het UWV zich aan de opdrachtovereenkomst hield en vond dat er daarom geen dienstbetrekking bestond. Alle betrokkenen argumenteerden dus in hun eigen voordeel. Van de twee deelnemers aan De Gouden Kooi is dat misschien te billijken, maar van de twee overheidsinstanties is het toch eigenlijk wel vreemd.

De uitspraken over de WW-uitkering zijn Rechtbank Zwolle 3 oktober 2008, LJN: BF5333 en Centrale Raad van Beroep 25 maart 2010, LJN: BM1502. Gelukkig wel een gelijke beoordeling door de bestuurs- en fiscale rechters dus.

¹ Werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs